

نام درس : علوم و فنون	نام دبیر: جناب آقای فیض آبادی	شماره آزمون: ۸
پایه: دهم	مدت آزمون: ۶۰ دقیقه	روز آزمون: دوشنبه
رشته: انسانی	دوره: دوم	تاریخ آزمون: ۹۹/۱۰/۸

سری اول

۱. جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. (۲/۵ نمره)

الف) هر چه که ذهن را به پویایی درآورد نامیده می‌شود. (۰/۵)

ب) وسیله ادراک وزن است. (۰/۵)

ج) در زمان سامانیان، عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد. (۰/۵)

د) شاهنامه ابومنصوری توسط نوشته شد. (۰/۵)

ه) سجعی که واژگان آن فقط در وزن اشتراک داشته باشند نامیده می‌شود. (۰/۵)

۲. به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (۲/۵ نمره)

الف) آخرین مرحله از مراحل پنجگانه تحلیل شعر و نثر چیست؟ (۰/۵)

ب) عوامل اساسی پیدایی شعر به ترتیب چه هستند؟ (۰/۵)

ج) فارسی باستان با کدام خط نوشته می‌شد؟ (۰/۵)

د) کسانی که شعر غنایی را قوت و استحکام بخشیدند کدام دو شاعر بودند؟ (۱)

ه) در تقطیع هجایی حرف "ن" در چه صورت حذف می‌شود؟ (۰/۵)

۳. هر کدام از توضیحات زیر مربوط به کدام یک از قلمروهای زبانی، ادبی و فکری می‌شوند. (۲ نمره)

الف) تاکید بر اهمیت تربیت در شعر: ب) استفاده از جملات کوتاه و ساده

ج) وجود آرایه کنایه در شعر د) وجود واژگان قافیه در مصراع های زوج شعر:

۴. درباره لحن و فضای عاطفی شعر زیر مختصر توضیح دهید. (۱ نمره)

بار دیگر بر دل ریش من است از هجر او آن چنان باری که صد بارم همی باید گریست

۵. دو واج آرای و دو واژه آرای در ابیات زیر پیدا کنید و توضیح دهید. (۲ نمره)

- سرو بالای تو، گر سوي چمن بخرامد به تگ پاگرو از سرو خرامان ببرد

- دردی درد دل بسی خوردیم عاقبت درد را دوا بخشید

- سرو را بین بر سماع بلبلان صبح خیز همچو سرمستان به بستان، پای کوب و دست زن

۶. درباره زبان فارسی نو به این سوالات پاسخ دهید. (۲ نمره)

الف) نام دیگر آن چیست؟ ب) به چه خطی نوشته می شد؟

ج) این زبان به مفهوم واقعی خود همزمان با کدوم حکومت پدید آمد؟ د) منطقه رواج آن نخست در کجا بود؟

۷. رایج ترین موضوعات شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم چه بود؟ (۱ نمره)

۸. تاریخ بلعمی ترجمه کدام کتاب است و چرا به نام تاریخ بلعمی معروف شد؟ (۱ نمره)

۹. عبارت "در امان" را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع کنید. (۱ نمره)

۱۰. بیت زیر را به صورت کامل به خط عروضی بنویسید و تقطیع هجایی کنید. (هجاها را جدا جدا بنویسید و نوع هجاها را زیر هر کدام مشخص کنید.) (۲ نمره)

- پیش رفتار تو پا برنگرفت از خجلت سرو سرکش که به ناز از قد و قامت برخاست

۱۱. نوع هجای کلمات زیر را مشخص کنید. (۱ نمره)

- نان - نیاز:

۱۲. در جملات زیر واژگان سجع و نوع آن را معین کنید. (۲ نمره)

- هر که را خُلق با خُلق نه نیکوست پوست بر بدن او زندان اوست.

- سه چیز آورده ام که غیر ملوک را نباید و غیر سلاطین را نشاید.

